

Rannsókn: Rannsókn á aðstæðum og upplifun kvenna af erlendum uppruna sem leita í Kvennaathvarfið

Styrkþegi: Samtök um kvennaathvarf

Útdráttur

Markmið þessarar rannsóknar er að veita innsýn í líf og aðstæður kvenna af erlendum uppruna sem búa á Íslandi og komu til dvalar í Kvennaathvarfinu í Reykjavík á tímabilinu 1. október 2007 til 1. júní 2009.

Rannsóknin sýnir að mikill munur er á aðstöðu og upplifun erlendra kvenna sem leita í Kvennaathvarfið eftir landfræðilegum uppruna vegna reglugerðar um frjálst flæði vinnuafis innan EES. Staða þeirra sem koma frá löndum innan EES er mun auðveldari en hinna. Í sumum tilvikum eru konur frá löndum utan EES háðar maka varðandi dvalarleyfi í landinu, sem gerir þær berskjaldaðri fyrir ofbeldi eiginmanna sinna. Ókunnugleiki og tungumálaerfiðleikar auðvelda misnotkun og geta stuðlað að einangrun. Vitað er til þess að fleiri en ein erlend kona hafa komið vegna sama manns og svo virðist sem einstaka ofbeldismenn velji kerfisbundið konur frá löndum utan EES og telji þær auðveldari fórnarlömb ofbeldis vegna stöðu þeirra í íslensku samfélagi.

Konurnar eru að mestu leyti ánægðar með þjónustu þeirra aðila sem þær þurfa að leita til hér á landi. Einna verst finnst þeim bið eftir afgreiðslu mála sinna á meðan þær bíða úrræðalausar í Kvennaathvarfinu. Tilfinningalegt álag og þreyta leggst þungt á konurnar í rannsókninni ásamt áhyggjum af framtíðinni. Þær eru tilbúnar að leggja mikið á sig barnanna vegna, jafnvel snúa aftur heim til ofbeldismannsins.

Mikið álag er á börnin. Meðan mæðurnar vinna langan og strangan vinnudag eru yngri börnin í dagvistun en þau eldri þurfa oft að bera ábyrgð á sér sjálf. Börnin lenda í því hlutverki að verða milliliðir milli mæðranna og íslensks samfélags. Í því hlutverki taka þau ábyrgð sem engin börn ættu að þurfa að axla.

Project: Research project to cast a light onto the life of those women of foreign origin, living in Iceland, who have sought assistance in the Reykjavík Womens Shelter

Grantee: Womens Shelter - Reykjavík

Abstract

The main objective of this research project is to cast a light onto the life of those women of foreign origin, living in Iceland, who have sought assistance in the Reykjavík Womens Shelter between the 1st of October 2007 until 1st of June 2009.

The findings of this research show legal status and experiences to be markedly different depending on the women's geographical origin, because of European Union regulations regarding free movement of labour within the Union and its affiliate states of Norway and Iceland (European Economic Area). The position of those originating within the EEA area is considerably better than of those from outside the EEA. Visas for those from outside the EEA are in some cases dependent on their husbands, making them more vulnerable to violence. Ignorance and language barriers breed misuse and sometimes isolation. More than one foreign woman has been shown to seek refuge from the same man, and some men seem to systematically pick women from outside the EEA as their poor legal position makes them easier victims for their violence.

The women participating in this research are by large satisfied with the services of those in charge with their matters in Iceland. Most negative is the wait for final decisions in their cases while they dwell helpless in the Shelter. Emotional stress and fatigue weigh heavily on the women along with grave concerns about the future. They are ready to endure much hardship for their children, even return to their violent husbands.

The children are under great duress. The younger ones stay extensively in daycare while the older ones must often fend for themselves while their mothers work long hours in difficult and poorly paid jobs. Often the children are burdened with a position as interpreter and intermediary between their mothers and Icelandic society. This places responsibility on their shoulders beyond what should be expected of such young individuals and exposes them to knowledge they should be spared witnessing.